

REDEGØRELSE FOR RÅDETS ARBEJDE 2007

I. Baggrund

Branchearbejdsmiljørådet Undervisning og Forskning, i det følgende forkortet BAR U&F, består af repræsentanter for arbejdsgivere, ledere og medarbejdere og har til opgave at støtte virksomhedernes indsats for et bedre arbejdsmiljø. BAR U&Fs arbejde er derfor målrettet ansatte indenfor grundskolen, private skoler, det gymnasiale område, erhvervsskoler og højere læreranstalter. I alt 206.751 personer er beskæftigede inden for området.

Siden 1999 har Branchearbejdsmiljørådet arbejdet konstruktivt med at fremme gode arbejdsmiljøforhold på undervisnings- og forskningsområdet.

Branchearbejdsmiljørådet har afholdt 3 rådsmøder og 3 forretningsudvalgsmøder samt et rådsseminar i 2007. Styringen af de enkelte projekter og programmer sker i styregrupper, der bliver nedsat på rådsmøderne. Styregrupper består af rådsmedlemmer eller andre repræsentanter for organisationerne. Til Branchearbejdsmiljørådet er knyttet et sekretariat, der er fælles for parterne og fælles med Branchearbejdsmiljørådet Social & Sundhed og Branchearbejdsmiljørådet Finans/Offentlig Kontor og Administration. Sekretariatet yder herudover rådsbetjening i forhold til Grafisk BAR. Formænd og næstformænd for BAR U&F, BAR SoSu og BAR FOKA udgør den øverste ledelse af sekretariatet.

II. Prioriteringer af aktiviteter på arbejdsmiljøområdet

Styringen af de enkelte projekter og programmer sker i styregrupper, der bliver nedsat på rådsmøderne. Styregrupper består af rådsmedlemmer eller andre repræsentanter for organisationerne. Til Branchearbejdsmiljørådet er knyttet et sekretariat, der er fælles for parterne og fælles med BAR Social & Sundhed og BAR Undervisning & Forskning. Sekretariatet yder herudover rådsbetjening i forhold til Grafisk BAR.

Formænd og næstformænd for BAR FOKA, BAR SoSu og BAR U&F udgør den øverste ledelse af sekretariatet.

II. Prioriteringer af aktiviteter på arbejdsmiljøområdet

Rådet har ved beslutningen om gennemførelse af aktiviteter i 2007 som beslutningsgrundlag anvendt dels de overordnede politiske prioriteringer i 2010 planen dels de branchespecifikke prioriteringer og forberedt, iværksat, gennemført og evalueret en række programmer og projekter i 2007, hvortil der er udarbejdet selvstændige afsluttende og status rapporter for hvert enkelt projekt og program.

På baggrund af diskussioner og overvejelser på rådsmøder og Rådsseminaret har BAR U&F i 2007 udarbejdet sin egen 2010 handlingsplan, som prioriterer og målretter BAR U&Fs arbejde frem til og med 2010 med det formål at opfylde kravene i den nationale Plan 2010. Se BAR U&Fs 2010 handlingsplan på www.bar-uf.dk/2010

BAR U&F har i 2007 valgt at fokusere på indsatsområderne støj og psykisk arbejdsmiljø, herunder strukturreformens indflydelse. Hertil kommer aktiviteter inden for området indeklima, der er et særligt branchespecifikt arbejdsmiljøproblem samt indsats overfor unge, der er en meget relevant målgruppe på dette brancheområde. Endvidere har BAR U&F har prioriteret at gennemføre en række initiativer inden for området formidling.

Rådet har på sit møde 25. marts 2008 godkendt afsluttende beretninger for følgende 4 projekter:

- 7-001-2005 Strukturreform

- 7-021-2005 Skoleindsatsen
- 7-009-2003 Indsats indeklima
- 7-007-2007 Messer

Rådet har på sit møde 25. marts 2008 godkendt statusberetninger for følgende 8 projekter:

- 7-021-2007 Rådsseminar 2007
- 7-022-2005 Program indretning skoler
- 7-022-2007 Uddannelsesindsatsen
- 7-025-2004 Program psykisk arbejdsmiljø U&F
- 7-002-2007 Opdatering publikationer
- 7-004-2007 Revision af skimmelsvampe
- 7-005-2007 Revision hjemmesider
- 7-034-2007 Atmosfæreprojektet – let sagt svært gjort

III. Redegørelsens disposition

Denne redegørelse for BAR U&F's arbejde er struktureret, således at aktiviteterne inden for hvert af de prioriterede områder beskrives nedenfor som følger:

1. Psykisk arbejdsmiljø

- 1.1. Program psykisk arbejdsmiljø
- 1.2. Strukturreform (Fælles 3BAR projekt)
- 1.3. Atmosfæreprojektet

2. Støj

- 2.1. Indretning skoler

3. Børn og unge

- 3.1. Skoleindsatsen
- 3.2. Uddannelsesindsatsen

4. Indeklima

- 4.1. Indsats Indeklima (Fælles 3BAR projekt)
- 4.2. Program Indretning af Skoler
- 4.3. Revision af skimmelsvampe

5. Formidling

- 5.1. Webformidling (Fælles 3BAR projekt)
- 5.2. Messer (Fælles 3BAR projekt)
- 5.3. Salg af materialer via Arbejdsmiljøbutikken

1. PSYKISK ARBEJDSMILJØ

1.1. Indsats psykisk arbejdsmiljø

I løbet af 2007 er følgende aktiviteter gennemført i programmet psykisk arbejdsmiljø på skoler:

- 4 temadage om stress i skolen – 2007
- 10 spil valgt til evaluering af Handlingsspillet - 2007
- Evaluering af Handlingsspillet - 2007
- Evaluering af Hæftet Stress i skolen - 2007
- Evaluering af Hæftet Vold & trusler – et fælles anliggende - 2007

1.2. Strukturændringer set i et arbejdsmiljøperspektiv

I 2007 afsluttedes den første del af det såkaldte atmosfæreprojekt, som var igangsat i samarbejde med BAR SoSu og BAR U&F.

Det overordnede mål med indsatsen var at generere, afprøve og formidle gode ideer til, hvordan der kan skabes arbejdspladser med en udviklende atmosfære.

Dermed sigtede indsatsen på:

- at intervenere i de igangværende forandringsprocesser,
- at give det generelle arbejde med det psykiske arbejdsmiljø "en vitaminindsprøjtning", sådan at det matcher en kontekst, hvor forandringer er en naturlig del af dagligdagen.
- at introducere begrebet atmosfære, som en ny måde at forholde sig til det psykiske arbejdsmiljø.

I 2007, hvor projektet sluttede i foråret har projektet indebåret følgende aktiviteter:

- udgivelse af hæftet "Med sanserne som vejviser"
- udgivelse af nyhedsbrev om atmosfære

1.3. Atmosfæreprojektet: Let sagt - svært gjort

Projektet om atmosfære viste stor klangbund for de metoder og den teoretiske ramme projektet fandt frem til, især metoderne suspending, nærvær og intuition. Atmosfæreprojektet var i første omgang rettet mod ledere med et individuelt perspektiv. Og det var afgørende for mulighederne for at eksperimentere med metoderne. Lederne gav udtryk for at deltagelsen i Atmosfæreprojektet havde været spændende, og at de personligt fik input til en ny tilgang til ledelse, som dog viste sig svært at få udbredt i organisationen bl.a. fordi det er "let sagt, men svært gjort".

De involverede ledere anbefalede, at atmosfæreperspektivet blev yderligere udfoldet og udviklet, herunder at der udgives skriftlig materiale, der kan bruges som procesredskaber. Derfor har BAR Undervisning & Forskning og BAR FOKA videreført projektet med udvikling og udgivelse af en workbook, der skal indeholde konkrete cases, teori, vejledninger og anbefalinger til hvordan man kan arbejde med atmosfære på arbejdspladserne.

Der er i 2007 igangsat tre aktiviteter i projektet:

- action learning forsøg på tre arbejdspladser: Roskilde Kommune, Kerteminde Kommune og Skatteceter Struer (2008 – 2009)
- Nyhedsbrev om atmosfære (2008 – 2009)
- Opfølgning på action learning forsøg og udarbejdelse af workbook (2008 / 2009)

Formålet med at gennemføre action learning forsøgene er at indsamle erfaringer med at arbejde med atmosfære, som kan anvendes til udarbejdelse af workbook, nyhedsbreve og til formidling til hele BAR U&Fs målgruppe. Målgruppen er mellem- og topledere, personale- og HR-afdelinger, medbestemmelsesorganerne og udbydere af efteruddannelse for ledere.

- Action learning projekterne har afstedkommet positive tilbagemeldinger fra de deltagende arbejdspladser.

2. STØJ

2.1. Program indretning skoler

I 2007 blev følgende aktiviteter gennemført der i forbindelse med program Indretning Skoler:

a) produktion og udgivelse af Branchevejledningen Godt Skolebyggeri. Den blev udgivet primo oktober. I forbindelse med lanceringen af den, blev der igangsat et markedsføringsarbejde overfor fagbladene. Der blev udsendt en pressemeddelelse og fagbladsredaktionerne blev efterfølgende ringet op.

b) Påbegyndt opbygningen af et korps af ressourcepersoner, som skolerne kan trække på i forbindelse med byggesager. Opbygningen er startet med interventionsprojekter på tre udvalgte skoler for at afprøve metoden. Det har været vanskeligt at finde de tre skoler med ultimo 2007 er der indgået aftale med skolerne og interventionsprojekterne gennemføres i 2008.

c) indsats overfor rådgivere (arkitekter mv.) og bygherrer i samarbejde med DCUMs netværk om godt skolebyggeri, hvor der blev afholdt netværksmøde i Århus den 3. oktober 2007 med knap 35 deltagere. Ligesom der er planlagt to netværksmøder i 2008.

d) Videreudviklet hjemmesiden Godt Skolebyggeri.

Alle disse aktiviteter har bl.a. haft støj som omdrejningspunkt.

3. BØRN OG UNGE

3.1. Videreførelse af skoleindsatsen

Branchearbejdsmiljørådet Undervisning og Forskning videreførte i 2007 skoleindsatsen, der oprindeligt blev etableret af Arbejdsmiljørådet i 1997. Efter at Arbejdsmiljørådets Service Center, ASC, blev nedlagt, er projektet blevet overført til BAR Undervisning & Forskning.

Formålet med indsatsen er at forebygge arbejdsskader hos børn og unge, at udvikle arbejdsmiljøbevidsthed og arbejdsmiljøholdninger hos børn og unge, og at integrere arbejdsmiljø i videst muligt omfang i undervisningen i grundskolen og ungdomsuddannelserne.

I 2007 har indsatsen været koncentreret om:

- Den eksisterende viden om arbejdsmiljøundervisning, metoder, idéer og materialer er hentet fra www.arbejdsmiljoviden.dk og ligger nu fuldt integreret på www.arbejdsmiljoweb.dk . www.armi.dk og www.nyijob.dk fungerer stadig som selvstændige sites.
- Der har været afholdt to klasselærerkurser og været deltagelse i en række møder for UU-vejledere, samt deltagelse i landsmøde for UU-er. Indsatsen har også været præsenteret ved en række "road-shows" for DUS.

- ENETOSH-plattformen for udveksling af erfaringer er udbygget i 2007, ved samarbejde om web-sitet, en konference og to møder. Der er nu 24 partnerinstitutioner tilknyttet. ENETOSH-portalens www.enetosh.net er udbygget, der er udsendt 3 nyhedsbreve i 2007, der er udarbejdet en pamflet og en folder på dansk, og der er udarbejdet et sæt fælles standarder for arbejdsmiljøundervisere under det europæiske EQF samarbejde.
- Samarbejdet mellem alle BAR om integrering er ved at blive realiseret, sidst i 2007 havde i alt 10 BAR tilsluttet sig arbejdet med en fælles portal om arbejdsmiljøundervisning og unges arbejdsmiljø

Indsatsen er fra medio 2007 blevet videreført i Program Uddannelsesindsats.

3.2 Uddannelsesindsatsen

I 2007 har program uddannelsesindsatsen været koncentreret om:

- Udgivelse af fire brochurer om indsatsområdet, som er sendt til de tidligere abonnenter på Ar-MI journalen i kommunerne, UU-erne og på skolerne.
- Oplæg til et fælles BAR projekt, som løber af stabelen i 2008, og hjemmesiderne er integreret i www.arbejdsmiljoweb.dk.
- Det internationale samarbejde ENETOSH fortsætter i et mere løst koblet netværk og ikke som et EU/ Leonardo da Vinci-projekt.

4. INDEKLIMA

4.1. Indsats Indeklima

I samarbejde med BAR Finans/Offentlig Kontor & Administration og BAR Social & Sundhed er indeklimateindsatsen videreført i 2007 med vedligeholdelse og videreudvikling af indeklimateportalen.dk.

4.2. Program Indretning af Skoler

I 2007 blev følgende aktiviteter gennemført der i forbindelse med program Indretning Skoler

a) produktion og udgivelse af Branchevejledningen Godt Skolebyggeri. Den blev udgivet primo oktober. I forbindelse med lanceringen af den, blev der igangsat et markedsføringsarbejde overfor fagbladene. Der blev udsendt en pressemeddelelse og fagbladsredaktionerne blev efterfølgende ringet op.

b) Påbegyndt opbygningen af et korps af ressourcepersoner, som skolerne kan trække på i forbindelse med byggesager. Opbygningen er startet med interventionsprojekter på tre udvalgte skoler for at afprøve metoden. Det har været vanskeligt at finde de tre skoler med ultimo 2007 er der indgået aftale med skolerne og interventionsprojekterne gennemføres i 2008.

c) indsats overfor rådgivere (arkitekter mv.) og bygherrer i samarbejde med DCUMs netværk om godt skolebyggeri, hvor der blev afholdt netværksmøde i Århus den 3. oktober 2007 med knap 35 deltagere. Ligesom der er planlagt to netværksmøder i 2008.

d) Videreudviklet hjemmesiden Godt Skolebyggeri.

Alle disse aktiviteter har bl.a. haft indeklima som omdrejningspunkt.

4.3. Revision af Skimmelsvampe

Branchevejledningen "Skimmelsvampe – især på skoler og daginstitutioner" fra 2003 blev revideret og udgivet med titlen Fugt og Skimmel den udgivet 1. november 2007. Emnet fugt og skimmel var samtidig månedens tema på indeklimaportalen. Projektet har fulgt tidsplanen, men blev først udgivet 1. november 2007, da det skulle ske samtidig med månedens tema på indeklimaportalen.

5. FORMIDLING

5.1. Webformidling

BAR U&F har i 2007 bidraget til videreudviklingen af den fælles 3 BAR arbejdsmiljøportal www.arbejdsmiljoweb.dk.

Aktiviteten består af, at:

- ajourføre arbejdsmiljøweb.dk og datterhjemmesider
- udarbejde elektronisk nyhedsbrev fra de tre BAR'er
- betjene råd og styregrupper
- deltage i BAR Web projektet for alle BAR'er
- markedsføre hjemmesiderne

Målgruppen for www.arbejdsmiljoweb.dk er medarbejdere og ledere på arbejdspladserne inden for BAR SoSu, U&F og FOKAs område, der har interesse for arbejdsmiljø.

Webaktiviteterne har i 2007 haft særligt fokus på indledning af et nyt samarbejde med andre BAR efter at NFA opsagde samarbejdsopgaven. Sammen med I BAR og BAR Byg og anlæg, har 3BAR fundet underleverandører, der kan levere CMS-system, web-statistik mv.

Der er blevet udviklet to nye emner/temaer. Et der henvender sig til ledere og handler om lederes psykiske arbejdsmiljø. Siderne henvender sig til ledere i alle brancher. Det andet emne er en række nye pauseredskaber, som kan anvendes i forbindelse med stressforebyggelse.

Hjemmesiden er blevet ændret opbygningsmæssigt, således at der er mere plads til at gøre opmærksom på nye initiativer på hjemmesidens sektionsforsider (trivsel, krop & sundhed etc.) og via en billedkarrusel er det blevet muligt at vise bannere for BARenes aktiviteter og materiale.

Endvidere er nyhedsbrevene blevet forbedret udtryksmæssigt, således at man kan vise billeder.

Arbejdsmiljoweb.dk deltog i IT & Telestyrelsens brugervenlighedskonkurrence "Bedst på nettet". Hjemmesiden fik 4 ud af 5 net-kroner og fik topkarakter i kategorien "brugervenlighed".

Målet for 2007 var 13.000 besøgende pr. måned. (7000 unikke pr. md.) Målet var sat op ud fra det statistiske materiale og opgørelsesmetoder BARene havde til rådighed på ansøgnings-tidspunktet.

I snit var antallet af besøgende på arbejdsmiljoweb.dk i 2007 på 10.910 (9034 unikke pr. md.). Statistikken er målt fra indførelsen af det nye statistikprogram medio maj og frem til 31/12.

Det tidligere statistikprogram, sorterede ikke søgerbotter fra og viste derfor flere besøgende som tilfældet var. Samtidig tæller det nye program – i modsætning til det gamle – alle personer på en given arbejdsplads under et.

Antallet af abonnenter til 3 BAR nyhedsbrevet var i september 2007 på 1.759 og den 1/1 2008 var tallet 1.940.

5.2. Messer

Aktiviteten består i at deltage i messer og konferencer og der informere om BAR'enes aktiviteter og etablere kontakter til centrale aktører. Målgruppen har været deltagere på Arbejdsmiljøkonferencen 2007 samt arbejdsmiljøundervisere på PUF, LO/FTFs uddannelser, Sammenslutningen af Sikkerhedsledere i Danmark, arbejdsmiljørådgivere samt andre arbejdsmiljøprofessionelle

Konkret har aktiviteterne været:

- At forberede gennemføre og følge op på BAR'enes deltagelse i div. konferencer, herunder at indgå aftaler med underleverandører, sikre at leverancen sker som ønsket samt optælle udelte materialer m.m..
- Afholdelse af workshops / oplæg på seminarer
- Opstille stand på seminarer – uddeling af de tre BAR's materialer
 - Bestilling og udfærdigelse af nyt fælles udstillingsdisplay.
 - Betjene råd og styregrupper.
 - Afsøge markedet for andre messer der kan være af interesse for BAR'ene.
 - Komme i dialog og finde ind til samarbejde med andre strategiske målgrupper som fx, SSID, Arbejdsmiljøundervisere mv.

Målgruppen for aktiviteterne har været:

- Deltagerne på seminarer.
- Undervisere på Arbejdsmiljøuddannelsen.
- Sikkerhedsorganisationen indenfor det regionale og kommunale område.
- SSID.

Arbejdsmiljøkonferencen 2007 (Der deltog 360 i konferencen, dertil kom 23 udstillere samt 82 oplægsholdere)

BAR'ene bidrog med 5 workshops:

- Workshop om anvendelse af dialogspil, v. Henrik Billehøj 15 deltagere
- Workshop om balancemodellen. v. Henrik Billehøj 22 deltagere
- Workshop om Vold i skolen v. Henrik Billehøj 7 deltagere
- Støj eller lyd i storrum, v. Morten Andersen mfl. 15 deltagere
- Vi finder os ikke i stress, v. Lise Keller mfl. 35 deltagere

Der blev uddelt i alt 452 hæfter (BAR materialer)

I alt tilmeldte 34 personer sig et eller flere af vores nyhedsbreve, hvilket i alt bidrog med 118 nye abonnenter.

- **Markedsføring**

- BARenes udstillingssystem er blevet moderniseret og har været anvendt på flere konferencer i 2007
- Der er desuden blevet etableret et udstillingssystem bestående af plakater og postkort. Systemet har været anvendt på de konferencer BARene har deltaget i.

I forbindelse med markedsføringsaktiviteterne er der holdt oplæg for arbejdsmiljøundervisere i vinteren 2007.

Endvidere er arbejdsmiljøundviserne hos såvel LO/FTF og Parternes Uddannelsesfællesskab (PUF) (i alt 60 personer) blevet udstyret med et komplet sæt af BARenes materialer, således at disse kan præsenteres for kursisterne. Materialesættet bliver fremadrettet opdateret med nyt

5.3. Salg af materialer via Arbejdsmiljøbutikken

BAR U&F har i 2007 solgt 2.103 pjecer, bøger og andre typer materialer via Arbejdsmiljøbutikken og haft en årsomsætning på 89.434,53kr.. Salget målt i antal stk. er faldet med ca. 30 % fra 2006 til 2007, og årsomsætningen er faldet med ca. 8 %. De tre mest solgte materialer er 1) Stress i skolen (813 stk.), 2) Teamarbejde i skolen (263 stk.), 3) Konflikter i skolen (187 stk.).

KONKLUSION

På baggrund af ovennævnte redegørelse vurderer BAR U&F, at man har nået de overordnede mål for de prioriterede indsatser.

Godkendt af BAR Undervisning & Forskning i rådsmødet den 25. marts 2008

Preben Meier Pedersen
Næstformand for rådet

Charlotte Albæk
Sekretariatschef